

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47
fminpost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

Jonny Brodalen
Nesvegen 550
2353 Stavsjø

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2019/20785-2 432.4

Deres ref.

Dato 18.12.2019

Hemmaldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2020 - snødekt mark - snøskuter - Ajersætra gbnr. 818/1/489 - Jonny Brodalen - delegert sak

Delegert vedtak

Jonny Brodalen gis tillatelse til transport av ved og utstyr på snødekt mark til egen hytte ved Ajersætra i Hemmeldalen naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i § 5 pkt. 6 i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat. Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Til skutertransporten skal det kun brukes leiekjører som er godkjent av kommunen, jf. motorferdselforskriften § 5 a).
- Transporten skal følge trase fra Bjørnåsen, og videre fra grensen for naturreservatet og til hytta ved Ajerstra, som vist i kart, figur 1 i saken.
- Tillatelsen gjelder for inntil 6 turer i perioden fram til 15. april 2020.
- Tillatelsen må medbringes under transporten for eventuell kontroll.
- Kjøring i verneområdet skal begrenses til det mest nødvendige, og all kjøring skal skje på en slik måte at man unngår skader på vegetasjon og unødvendig forstyrrelse av dyrelivet.
- Om villrein påtreffes under kjøring skal transporten stoppe opp, og vente til villreinen har gått ut av området.
- Tillatelsen gir ingen begrensninger på antall passasjerer ved transport av materialer og utstyr til egen hytte med snøskuter dersom det er plass, forutsatt at persontransporten ikke utløser et behov for flere turer.
- Før transportene gjennomføres skal Statens naturoppsyn Rondane ved Finn Bjørmyr ha beskjed om når kjøring skal skje (tlf.: 481 13 674).
- Det skal føres kjørelog for all kjøring etter denne tillatelsen (kjørelog vedlagt). Kopi av kjørelog sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre etter endt sesong, senest innen 1. juni 2020 (Rondane-Dovre nasjonalparkstyre v/Fylkesmannen i Innlandet, Postboks 987, 2626 Lillehammer eller via følgende e-post: fminpost@fylkesmannen.no)

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriftene for Hemmeldalen naturreservat, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Nasjonalpark
Naturreservat

Dovre, Rondane
Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyme, Myldingi, Veslehjerkinnjønnin

Landskapsvernområde Døralen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Dokumenter i saken

Tema	Dato	Avsender/mottakar
Søknad - Hemmeldalen NR - snøskuter - Ajersætra gbnr. 818/1/489 - Jonny Brodalen	02.12.19	Jonny Brodalen

Saksopplysninger

Jonny Brodalen har i e-post datert 02.12.19 søkt om:

«Line Kongssund og jeg (Jonny Brodalen) er de nye eierne av hytte med Gnr 818 Bnr 1 Festenr 489 i Ringsaker kommune. (Ajersætra i Nysæterdalen, i Furnes Almenning)

Vi søker om bruk av snøscooter for transport av utstyr, materialer, møbler og retur av rivingsmaterialer og eventuelt bygningsavfall i forbindelse med rehabilitering og vedlikehold av vår hytte i Ringsakerfjellet. Da

hytta ligger uten vegforbindelse må all transport skje på vinterføre.

Vi Må transportere inn ca 30 sekker ved hver vinter ifølge tidligere eier(Thor Herman Bøhle)

I vinter vurderer vi å bytte ut vedovnen og noen gamle møbler, og til sommeren planlegger vi å reparere

litt på hytte og uthus. Denne vinter søker jeg om tillatelse om inntil 6 turer for å få transportere ut:

Gammel vedovn, gamle møbler og avfall.

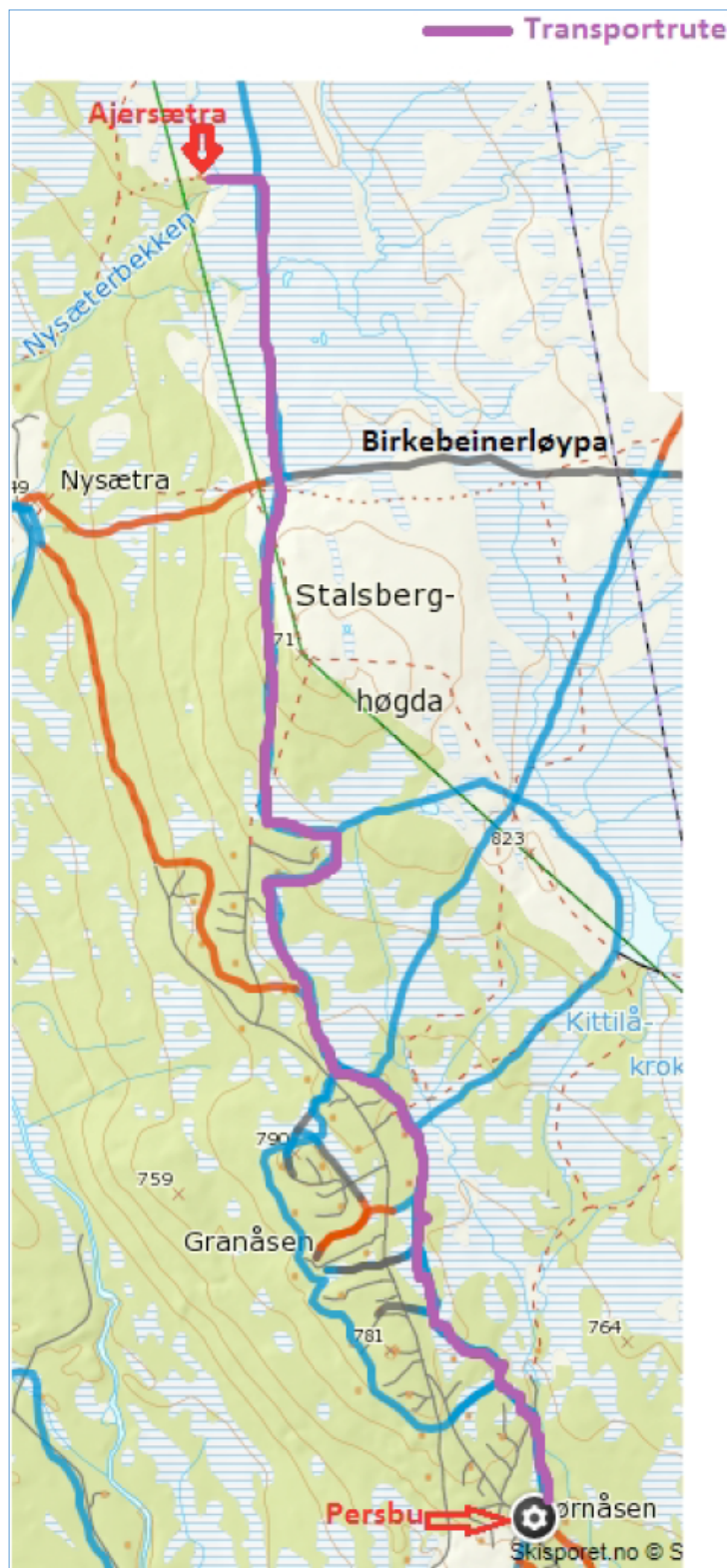
transportere inn:

ca. 30 sekker ved, eventuelt ny vedovn, solcelleanlegg og nye møbler og noe bygningsmaterialer.

Transporten vil foregå med privat snøscooter og slede som Line sin bror eier eller disponerer. Men alternativt vil vi bruke Brumunddal Røde Kors Hjelpekorps dersom broren ikke kan kjøre på det aktuelle tidspunkt.

Transporten vil foregå i perioden fra ca. februar til ca. 19. april i 2020, helga etter påske, i eller langs oppkjørte skiløyper fra P-plassen ved Persbu via Stalsberghøgda/Nysæteråsen, videre nordover mot Øyungen og fram til Ajersætra.

Her er kartutsnitt med transportrute merket i lilla farge:

Figur 1. Kartvedlegg til søknaden.

Vi ser fram til en tilbakemelding innen medio februar og forutsetter at dere melder tilbake pr omgående om dere trenger flere opplysninger for å behandle søknaden.»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespann.

Verneforskrift – formål

«§ 2. Formål

Formålet med fredningen er å ta vare på:

- *et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer,*
- *biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser,*
- *sentrale leveområder for villrein,*
- *våtmarksområder med et rikt fugleliv,*
- *et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.»*

«§ 5. Eventuelle unntak etter søknad

Forvaltningsmyndigheten, jf. § 8, kan etter søknad gi tillatelse til:

6. *Nødvendig motorisert ferdsel på snødekt mark til setre, hytter og buer for transport av materialer, ved, utstyr m.m.»*

Forvaltningsplan

«Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- *Nødvendig motorisert ferdsel på snødekt mark til setrer, hytter og buer for transport av materialer, ved, utstyr m.m., jf. verneforskriftens § 5 punkt 6.*

Til sammen er det et betydelig antall bygninger i naturreservatet som holdes godt i hevd, har en relativt høy bruksfrekvens og som ikke er tilgjengelige fra bilvei. Bruken av bygningene genererer behov for regelmessig transport av ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer m.m. Det er ønskelig at mest mulig av slik nødvendig nyttetransport skjer med snøskuter på frossen og godt snødekt mark av hensyn til faren for terrengslitasje ved motorferdsel på barmark. 37

Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommende overfor søknader om slik transport i et rimelig omfang. Som en del av vurderingen av søknader om kjøring for dette formålet vil følgende problemstillinger være sentrale:

1. *Antall turer det kan gis tillatelse til.*
2. *Bruk av flerårige tillatelser.*
3. *Sluttdato for kjøringen.*
4. *Bruk av leiekjører.*

1. *I forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondaneregionen heter det at det i utgangspunktet vil bli gitt tillatelse til 2 turer til enkelthytter/buer pr. vinter for å forsyne disse*

med ved, materialer og utstyr. Det synes naturlig at dette kjøreomfanget også legges til grunn for transport til enkeltbygninger innenfor Hemmeldalen naturreservat som har en "normal" bruksfrekvens.

I de fleste tilfeller vil trolig dette være tilstrekkelig for å dekke behovet. I en del tilfeller vil to turer pr. sesong sannsynligvis bli for lite. Behovet for flere turer vil trolig oppstå:

- Ved nyttetransport til seterområder og andre plasser med mange bygninger med høy bruksfrekvens, eksempelvis Øvre Himmeldalen seter.
- Når sameier, grunneiersammenslutninger og andre skal gjennomføre en samlet forsyning av et større antall bygninger som de har ansvar for.
- Ved mer omfattende vedlikeholds- og utbedringsarbeider.
- I andre spesielle tilfeller, for eksempel ved utskifting av inventar eller for husvære med høy bruksfrekvens der det er ønske om at alt vedbehov dekkes ved transport utenfra, jf. også kapittel 4.2 der problemstillinger omkring veduttak drøftes.

Antall turer det vil bli gitt dispensasjon for, vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle på bakgrunn av opplysninger om transportbehov m.m.

Dersom det gis dispensasjon for transport av ved, materialer og utstyr til hytte, bu eller seter regnes det ikke som brudd på vernebestemmelsene at en person sitter på dersom det er plass til det. Personer skal imidlertid ikke tas med dersom det utløser et behov for flere turer, og ren persontransport er ikke tillatt.

2. Ved gitte dispensasjoner vil det bli stilt som vilkår at det skal føres kjørebok som sendes forvaltningsmyndigheten etter endt vintersesong. Kjøreboka skal inneholde opplysninger om kjøredatoer, kjøretraseer og kjøreformål. Forutsatt at dette vilkåret oppfylles, kan det påregnes gitt flerårige dispensasjoner for den faste årlige transporten av ved, utstyr og materialer til vedlikehold.

3. Det er et overordnet mål i størst mulig grad å unngå motorferdsel i området på vårvinteren når villreinen er i ferd med å trekke inn i naturreservatet igjen. I denne tida fram mot kalving er reinen spesielt sårbar overfor forstyrrelser. Ved gitte dispensasjoner vurderes det derfor som viktig å sette en sluttdato for kjøring som ivaretar en tilfredsstillende tidsmargin i forhold til villreinens trekk inn i området. De siste vintrene har dette vært praktisert ved at 31. mars er blitt brukt som sluttdato for de nordligste delene av reservatet og 15. april som tidsgrense i den sørligste delen, med bakgrunn i at reinen trekker inn i området nordfra.

Ifølge villreinflaglig kompetanse er det generelle bildet nå at det trekker inn færre dyr i området og at dette skjer senere enn før (ultimo april). De siste årene har ikke reinen trukket 38 inn i området før 1. mai. Med bakgrunn i dette vil det bli brukt én sluttdato for hele området for motorferdsel på vårvinteren og at denne settes til 15. april.

I spesielle tilfeller vil det kunne vurderes å avvike fra denne datogrensen, eksempelvis når påsken kommer sent.

4. I forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondaneregionen er det stilt krav om bruk av leiekjører ved nyttetransport til setrer, hytter og buer. Dette kravet er også i samsvar med motorferdselloven med tilhørende nasjonal forskrifts bestemmelser og intensjon. Bruk

av leiekjører vil normalt redusere kjøreomfanget, gi økte muligheter for samordning av transport og forenkle kontrollen.

Det er også ønskelig at mest mulig av nyttetransporten til setrer, hytter og buer i Hemmeldalen naturreservat kan skje ved bruk av leiekjører som har fått løyve fra kommunen. Imidlertid har ikke alle de berørte kommunene dekket opp sine arealer med en leiekjøringsordning fullt og helt. For grunneiere/rettighetshavere med flere bygninger i naturreservatet som helt eller delvis er knyttet til næringsmessig bruk kan det være upraktisk og vanskelig med et absolutt krav om bruk av leiekjører. Det vil derfor ikke bli stilt et absolutt krav om bruk av leiekjører, men alle med transportbehov til husvære vinterstid anmodes om fortrinnsvis å benytte leiekjører til oppdraget.»

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen (og naturmangfoldloven § 48) må søknaden også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Kunnskapsgrunnlaget (nml § 8) om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger:

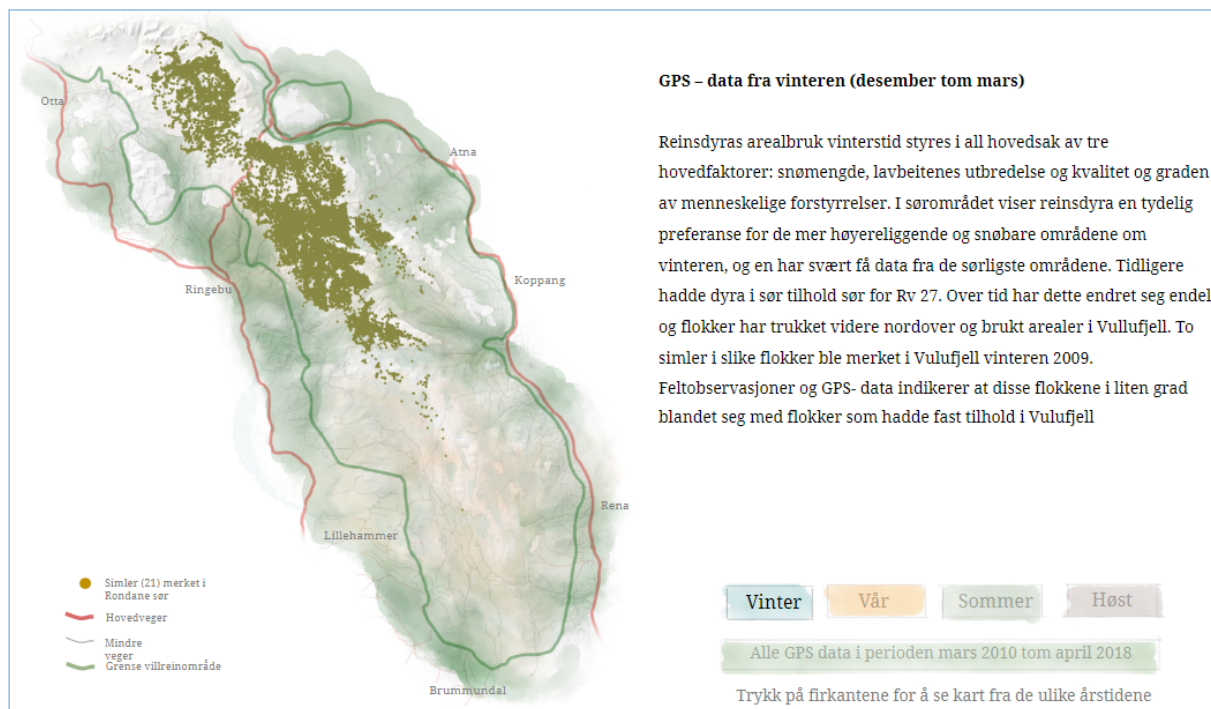
- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølknkletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området.

Med bakgrunn i det gode kunnskapsgrunnlaget er det ikke nødvendig å vurdere bruk av føre-var-prinsippet. (nml § 9).

På villrein.no ligger det kart som viser villreinens arealbruk i området. Kartene viser at villreinen ikke bruker området om vinteren, se figur 2. Den omsøkte motorferdslen vil etter dette ikke påvirke villreinens arealbruk. Andre naturforhold blir heller ikke nevneverdig berørt. Den samlede belastningen på økosystemet blir derfor lite berørt som følge av motorferdselen. (nml § 10).

Det blir stilt vilkår om hensynsfull ferdsel. (nml § 12).

Naturmangfoldloven § 11 er ikke relevant i denne saken.

Figur 2. Kartutsnitt fra villrein.no (18.12.19) – GPS-data villreinens arealbruk om vinteren.

Presedens

Det ligger et antall bygninger i verneområdet. Verneforsktiften og forvaltningsplanen åpner for at det kan gis tillatelse til transport til buer og hytter. Faren for presedens er derfor avklart i disse dokumentene.

Vurdering

Motorferdslen vil skje på snødekt mark, og vil i liten grad påvirke verneformålet. Det blir lagt til grunn at villreinen kommer inn i området etter sluttdato for transporten, jf. forvaltningsplanen: «*Ifølge villreinfaglig kompetanse er det generelle bildet nå at det trekker inn færre dyr i området og at dette skjer senere enn før (ultimo april).*

Andre naturforhold blir ikke vesentlig berørt.

Det er hjemlet at det kan gis tillatelse til den omsøkte motorferdselen. Forvaltningsplanen legger til grunn at, av hensyn til villreinen, så bør 15. april være siste dato for motorferdsel. Videre er det viktig at det blir stilt vilkår om å avbryte transporten dersom villrein påtreffes i området.

Forvaltningsplanen åpner videre for at det ved særlige behov kan gis tillatelse til flere enn 2 turer. Søker har her vist til et berettiget transportbehov, og søkt om 6 turer.

Forvaltningsplanen stiller vilkår om at motorferdsel skal skje med bruk leiekjører godkjent av kommunen.

Miljødirektoratet har i brev, datert 07.10.19, som gjelder klagesak i Hemmeldalen naturreservat bl.a. skrevet følgende:

«Tillatelsen gir ingen begrensninger på antall passasjerer ved transport av materialer og utstyr til egen seter med snøskuter dersom det er plass, forutsatt at persontransporten ikke utløser et behov for flere turer.»

Vedtak gjort av klageinstansen bør følges opp i tilsvarende saker, og vilkåret blir å ta inn i vedtaket her.

Konklusjon

Etter en samlet vurdering av hjemler og konsekvenser kan det, med vilkår, gis tillatelse til den omsøkte motorferdslen.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

1 Kjørebok mal 2020

Kopi til:

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Finn Bjørnmyr, Statens naturoppsyn
Villreinnemnda for Rondane Sølnekletten
RINGSAKER KOMMUNE

Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

Postboks 13 2381 BRUMUNDDAL